

A Intro

Today we will Be"H learn דף ס"ו of קידושין. Some of the topics we will learn about include:

אשתו זינתה בעד אחד ושתק
Whether a woman becomes forbidden to her husband based on the testimony of a single witness that she committed adultery? This may depend אי מהימין לך כבי תרי If the husband personally believes the witness;

ינאי המלך
Doubts were raised concerning his lineage, due to testimony that his mother was a captive and possibly violated and therefore disqualified to marry a Kohein. Upon clearing his name, he avenged his honor and killed the חכמים.

מגורה של דסקים
It is a מחלוקת whether objects immersed in a מקוה that was subsequently found to be incomplete are considered purified or not. This depends on whether we rely on the הזקת שלם The previously full status of the מקוה, or on the הזקת טמא

A

אשתו זינתה בעד אחד
ושתק

ינאי המלך

מגורה של דסקים

חזקת
טמא

חזקת
שלם

B

The object's prior impure status;
It may also depend on whether it is more comparable to עבודת בן גרושה ובן חלוצה
An invalid Kohein who unknowingly sacrificed a קרבן, which is acceptable בדיעבד, or עבודת בעל מום
A blemished Kohein who unknowingly sacrificed a קרבן, which is disqualified;

B

עבודת בן גרושה
ובן חלוצה

עבודת בעל מום

1

בס"ד

So let's review...

The Gemara continues its discussion regarding the validity of a אחד:

אשתו זינתה בעד אחד ושותק

If a single witness testifies that a woman committed adultery, and the husband does not deny it;

אמר אביי נאמן

The witness is believed.

רבה אמר אינו נאמן

The witness is NOT believed, because

הוי דבר שבערוה

ואין דבר שבערוה פחות משנים

Two witnesses are required in matters pertaining to ערוה.

2

The Gemara records such an incident, where שמואל ruled

אי מהימן לך

זיל אפקה

ואי לא לא תפיק

The husband must divorce her if he considers the witness to be trustworthy.

The Gemara explains:

According to אביי, this means

אי מהימן עלך דלאו גזלנא הוא

If he is a trustworthy witness;

According to רבה, this means

אי מהימן לך כבי תרי

If the husband considers him as trustworthy as two witnesses;

אביי seeks to support his position from the following discussion regarding ינאי המלך, whom the חכמים suspected of being disqualified to serve as a Kohein, because

היו אומרים

אמו נשבת במודיעים

There was a rumor that his mother was a captive and possibly violated, which would make her לכהונה disqualified from marrying a Kohein, and if she did, her child is a חלל, disqualified from serving as a Kohein.

ויבוקש הדבר ולא נמצא

However, this was later disproven.

1

מלך

אשתו זינתה בעד אחד ושותק

If one witness testifies that a woman committed adultery, and the husband does not deny it...

רבה

אינו נאמן

because

הוי דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים

Two witnesses are required in matters pertaining to ערוה.

אביי

נאמן

2

מלך

אי מהימן לך זיל אפקה ואי לא לא תפיק

The husband must divorce her if he considers the witness to be trustworthy.

רבה

אי מהימן לך כבי תרי

If he considers him as trustworthy as two witnesses

אביי

אי מהימן לך דלאו גזלנא הוא

If he considers him a trustworthy witness

אביי seeks to support his position from the following

ינאי המלך

The חכמים suspected him of being a disqualified Kohein,

היו אומרים אמו נשבת במודיעים There was a rumor that his mother was a captive and possibly violated, which would make her לכהונה disqualified from marrying a Kohein, and if she did, her child is a חלל.

ויבוקש הדבר ולא נמצא

3 The Gemara elaborates on this debate:
 אילימא דבי תרי אמרי אישתבאי
 ובי תרי אמר לא אישתבאי
 If there were two sets of contradictory witnesses whether she was captured,
 מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני
 We would have no reason to believe either pair, and would not conclude that she was permitted; rather,
 בעד אחד
 There must have been a single witness that she was forbidden; and,
 טעמא דקא מכחשי ליה בי תרי
 Therefore, the two witnesses who came later were believed to permit her.
 הא לאו הכי מהימן
 Otherwise, the first single witness would suffice to forbid her?
 אב"י? Apparently, this incident supports

answers רבא
 לעולם תרי ותרי
 There were actually two sets of contradictory witnesses; however,
 בעדי הזמה
 The first pair was found to be זוממין and completely disregarded. Therefore, based on the testimony of the second pair she was permitted;

Alternately,
 שפחה הכניסו תחתיה
 It was established by the second pair of witnesses that her maidservant was switched in her place before she was secluded; and they are believed because in this point they are not contradicted by the first pair of witnesses.

3

אילימא ...

בי תרי אמר	בי תרי אמרי
לא אישתבאי	אישתבאי

?

מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני

בעד אחד

There must have been a single witness that she was forbidden

הא לאו הכי מהימן	טעמא דקא מכחשי ליה בי תרי
<i>Otherwise, the first single witness would suffice</i>	<i>The two witnesses who came later were believed to permit her</i>

אב"י? Apparently, this supports

לעולם תרי ותרי

There were two sets of contradictory witnesses; however,

בעדי הזמה

עדים זוממין. The first pair was found to be. Therefore, based on the testimony of the second pair she was permitted;

שפחה הכניסו תחתיה

Alternately, It was established by the second pair of witnesses that her maidservant was switched in her place before she was secluded; and they are believed because in this point they are not contradicted by the first pair of witnesses.

4 The Gemara records the conclusion of this episode: ינאי was convinced by a unscrupulous person to take revenge of the חכמים for this slight of honor. He was not concerned for ותורה מה תהא עליה That the Torah might be forgotten; because he was told תורה כרוכה ומונחת בקרן זוית כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד That the Torah was available for anyone who wishes to study it. And since he did not respond תורה שבעל פה מאי The חכמים are needed to transmit the oral tradition; נזרקה בו מינות He is labeled a heretic.

As a result, ויהרגו כל חכמי ישראל He had all of the חכמים killed; והיה העולם משתומם עד שבא שמעון בן שטח והחזיר את התורה ליושנה The world was void of Torah until רבי שמעון בן שטח, who was protected by his sister the Queen, restored the Torah to its previous standing.

=====

5 רבא now seeks to support his position, that testimony regarding lineage requires two witnesses, from the following incident: מעשה במגורה של דסקים ביבנה שהיתה עומדת בחזקת שלימה ומדדו ונמצאת חסירה There was a מקוה that was assumed to contain a full שיעור, and was then discovered to contain less than the שיעור; כל טהרות שנעשו על גבה היה רבי טרפון מטהר היה רבי טרפון considered all things immersed in that מקוה to be pure, because מקוה זה בחזקת שלם הוא עומד אל תחסרנו מספק Since it was definitely complete at one point, we rely on the assumption that it was still full at the time of the immersion. Additionally, משל לעומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה שעבודתו כשירה This is comparable to a Kohein who is discovered to be of questionable lineage, whose past sacrifices remain valid.

4 *The conclusion of the פאראק ינאי episode. . .*
ינאי was convinced to take revenge of the חכמים
He was not concerned for
ותורה מה תהא עליה
because he was told
תורה כרוכה ומונחת בקרן זוית
כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד
The Torah is available to anyone who wishes to study it.
However, since he did not respond
תורה שבעל פה מאי
That the חכמים are needed to transmit the oral tradition;
נזרקה בו מינות
He is labeled a heretic.
ויהרגו כל חכמי ישראל
והיה העולם משתומם
עד שבא שמעון בן שטח
והחזיר את התורה ליושנה

5 *רבא seeks to support his position,*
that testimony regarding lineage requires 2 witnesses
מעשה במגורה של דסקים ביבנה
שהיתה עומדת
בחזקת שלימה
ומדדו
ונמצאת חסירה
A מקוה that was assumed
to contain a full שיעור,
was later discovered to contain
less than the שיעור
כל טהרות שנעשו על גבה
היה רבי טרפון מטהר
because
מקוה זה בחזקת שלם הוא עומד
אל תחסרנו מספק
Since it was definitely complete at one point,
we rely on the assumption that it was still full
at the time of the immersion.
משל לעומד ומקריב על גבי המזבח
ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה
שעבודתו כשירה

6 However, רבי עקיבא מטמא
 רבי עקיבא considered all things immersed in the מקוה to be impure, because
 אדם זה בחזקת טמא הוא עומד
 אל תטהרנו מספק
 The person or utensils were definitely impure at one point, and we cannot change this assumption based on a questionable immersion. Additionally,
 משל לעומד ומקריב ע"ג המזבח
 ונודע שהוא בעל מום
 שעבודתו פסולה
 This is comparable to a Kohein who discovered that he had a blemish, whose past sacrifices are invalidated.

רבי עקיבא explains the superiority of his comparison:
 נראה למי דומה
 מקוה פסולו ביחיד
 ובעל מום פסולו ביחיד
 Both can be disqualified based on the testimony of one witness, as the Gemara will explain; but
 בן גרושה ובן חלוצה
 פסולו בשנים
 His lineage can only be disqualified through two witnesses.

Whereupon רבי טרפון conceded, and exclaimed
 עקיבא
 כל הפורש ממך
 כפורש מן החיים
 To separate from you is to abandon life itself!

6 **רבי עקיבא מטמא**
 He considered all things immersed in the מקוה to be impure, because
אדם זה בחזקת טמא הוא עומד אל תטהרנו מספק
 The person or utensils were definitely impure at one point, and we cannot change this assumption based on a questionable immersion.
משל לעומד ומקריב ע"ג המזבח ונודע שהוא בעל מום שעבודתו פסולה
 This is comparable to a Kohein who discovered that he had a blemish, whose past sacrifices are invalidated.

נראה למי דומה...

<p>בן גרושה ובן חלוצה פסולו בשנים <i>Lineage can only be disqualified through two witnesses.</i></p>	<p>ובעל מום פסולו ביחיד <i>Both can be disqualified by one witness</i></p>	<p>מקוה פסולו ביחיד</p>
---	---	---

conceded, and said...

עקיבא
 כל הפורש ממך
 כפורש מן החיים

7 The Gemara explains the case of פסולו ביחיד:
 אי דקא מכחיש ליה
 מי מהימן
 If he were to deny it, certainly the single witness would not be believed; rather,
 אלא דשתיק
 He does not protest;
 ודכוותיה
 גבי בן גרושה ובן חלוצה
 דשתיק
 וקתני פסולו בשנים
 And in this same case we established that a עד אחד he would NOT be believed regarding lineage, in agreement with רבא?

The Gemara answers
 לעולם דקא מכחיש ליה
 He does contradict the witness, and that is why we require שנים to invalidate his lineage. Nonetheless, an עד אחד is believed regarding a blemish, because
 אמור ליה שלח אחוי
 He can easily disrobe and show whether he has a blemish. Therefore, if he refuses to do so, this demonstrates that he is indeed a בעל מום.
 =====

7

<p>בן גרושה ובן חלוצה פסולו בשנים</p>	<p>ובעל מום פסולו ביחיד</p>
---	-------------------------------------

?

**אי דקא
מכחיש ליה
מי מהימן**

*If he were to deny it,
certainly the single witness would not be believed;*

Rather,

אלא דשתיק

He does not protest;

**ודכוותיה
גבי בן גרושה ובן חלוצה
דשתיק
וקתני פסולו בשנים**

And in this same case we established that an עד אחד would NOT be believed regarding lineage, in agreement with רבא?

לעולם דקא מכחיש ליה

He does contradict the witness, and that is why we require שנים to invalidate his lineage.

Nonetheless, an עד אחד is believed regarding a blemish, because

אמור ליה שלח אחוי

He can easily disrobe and show whether he has a blemish. Therefore, if he refuses to do so, this demonstrates that he is indeed a בעל מום.

8 The Gemara now provides three possible sources for עומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה שעבודתו כשירה

1. The Pasuk says והיתה לו ולזרעו אחריו בין זרע כשר ובין זרע פסול All his descendants, whether valid or not, may sacrifice קרבנות. Since this is obviously forbidden, the Pasuk must be referring to a case of בדיעבד, when he sacrificed unknowingly;
2. Alternately, the Pasuk says ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה אפילו חולין שבו תרצה Even one who is not qualified, his עבודה is accepted בדיעבד;
3. Alternately, the Pasuk says ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אצל כהן שלא היה בימיו Is it possible to go to a Kohein from a different generation?! Rather, this teaches us זה כשר ונתחלל He may go to any Kohein, even one who is disqualified.

The Gemara also provides a source for עומד ומקריב ע"ג המזבח ונודע שהוא בעל מום שעבודתו פסולה The Pasuk says לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום כשהוא שלם ולא כשהוא חסר He is only a valid Kohein when he is whole, but not when he is blemished.

8 Sources for

עומד ומקריב על גבי המזבח ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה שעבודתו כשירה

והיתה לו ולזרעו אחריו
בין זרע כשר ובין זרע פסול

קרבנות, may sacrifice. Since this is obviously forbidden, the Pasuk must be referring to a case of בדיעבד, when he sacrificed unknowingly

ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה
אפילו חולין שבו תרצה

Even one who is not qualified, his עבודה is accepted בדיעבד

ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם
וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אצל כהן שלא היה בימיו

Is it possible to go to a Kohein from a different generation?! Rather, this teaches us זה כשר ונתחלל, he may go to any Kohein, even one who is disqualified.

Source for

עומד ומקריב ע"ג המזבח ונודע שהוא בעל מום שעבודתו פסולה

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום
כשהוא שלם ולא כשהוא חסר

He is only a valid Kohein when he is whole but not when he is blemished.

דף החיים

Dedicated By: _____

Review

DafHachaim.org